

شیوه نامه ارزشیابی مستمر

سال تحصیلی ۹۴-۹۳

مقدمه:

همانگونه که مستحضردجوامع پیشرفته بشری با عنایت به توسعه آموزش و پرورش خود توانسته پله های ترقی و توسعه همه جانبه را ببیماید. در توسعه آموزش و پرورش ملاک ها و عوامل متعددی نقش دارند. که مهمترین آن نظام ارزشیابی در آموزش است. آموزش را می توان فرایند کنش متقابل معلم ودانش آموز تعریف کرد که به موجب آن تجارب مناسب یادگیری برای رسیدن دانش آموز به هدف های آموزش و پرورش فراهم می شود

در چنین فضایی دانش آموزان را باید به گونه ای تربیت کرد که آنها در تعامل با یکدیگر دانشی را بیاموزند، عملکرد های آنها تقویت شود، دیگر آنها شنوندگان صرف نباشند، به آنها یاد بدهید که پرس و جو کنند و محققانی خوب شوند، منابع را به آنها معرفی تا خود به بسط دانش خود بپردازند.

ارزشیابی مستمر بخشی از فرایند آموزش تلقی می شود. به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است و معلم به طور مرتب با آن درگیر است. ارزشیابی مستمر در طراحی برنامه درسی دبیران جای خاصی دارد. یعنی دبیران می توانند از نتایج سنجش مستمر در تعیین گام بعدی خود در آموزش استفاده کنند و به این دلیل است که آموزش و ارزشیابی در هم تنیده می شوند و دانش آموز رشد می کند. هدف از ارزشیابی مستمر در یافت کاستی ها و مشکلات و خطا های احتمالی دانش آموز است تا در طراحی مراحل بعدی آموزش مورد استفاده قرار گیرد

وقتی چنین باشد الزاماً نو آوریهای نیز باید در نحوه اندازه گیری و سنجش پیشرفت تحصیلی فراگیران به وجود آید، در این راستا ارزشیابی مستمر با اجرای صحیح آن می تواند کیفیت آموزشی کلاس درس را افزایش دهد.

تعریف ارزشیابی مستمر

آن نوع از ارزشیابی است که در زمانی اجرا می شود که آموزش در حال تکوین و شکل گیری است و به معلم این امکان را می دهد که برنامه تدریس خود را تعدیل و اصلاح نماید.

ارزشیابی مستمر در آیین نامه و سند تحول بنیادین

تاکید بند ۷ هدف های کلان و راهکار ۲-۱۹ سند تحول بنیادین بر ارتقای اثربخشی و ارزشیابی فرایند محور (ارزشیابی مستمر)

ماده ۴۴ بندب و ماده ۴۵ آئین نامه آموزشی که تاکید بر ارزشیابی مستمر دارد مطالعه و اجرای دقیق آن مورد انتظار می باشد

نمره ارزشیابی مستمر با توجه به میزان مشارکت دانش آموز در فعالیت های یادگیری از طریق بررسی تکالیف درسی، انجام پرسش های تدریجی، بررسی فعالیت های مرتبط با درس خارج از کلاس و نظایر آن تعیین می شود و حداقل ۵ نمره از ارزشیابی مستمر به فعالیت های خارج از کلاس اختصاص می یابد

ماده ۵۱ آئین نامه آموزشی: معلم موظف است حداکثر تا دو هفته قبل از برگزاری ارزشیابی پایانی هر نوبت نمره ی ارزشیابی تکوینی را به دفتر مدرسه تحویل دهد.

اهداف:

- ۱- کمک به دبیران به منظور آگاهی از میزان اثر بخشی تدریس خود، میزان تحقق اهداف آموزشی، میزان آمادگی دانش آموزان برای شروع آموزش مطالب جدید
- ۲- آشنایی دبیران با تفاوت های فردی
- ۳- افزایش میزان موفقیت تحصیلی دانش آموزان از طریق فعال نمودن آنان در فرایند یاددهی-یادگیری
- ۴- فراهم سازی زمینه های درگیری مطلوب اولیاء با امور تحصیلی دانش آموزان
- ۵- تقویت اصل مشارکت، همفکری و فعالیت در کار گروهی و تقویت روابط اجتماعی
- ۶- توجه به تعمیق یادگیری
- ۷- تثبیت اعتماد به نفس فراگیران و ایجاد انگیزه برای یادگیری در آنان
- ۸- مشخص نمودن نتایج و دادن بازخورد تصحیح کننده به شاگردان

ابزار کار ارزشیابی مستمر:

- آزمون ها (آزمون عملکردی، آزمون مدادی کاغذی: آزمون درخانه، آزمون کتاب باز، آزمون گروهی، پرسش های تدریجی)
- پرسش های شفاهی
- تکالیف درسی
- پوشه کار
- بازخورد
- فهرست مشاهدات - چک لیست ها - برگ ثبت مشاهدات
- گزارش ثبت

شیوه کار:

- ۱- استفاده از تمام یا بخشی از ابزارهای فوق الذکر به نحوی که تمامی فعالیتهای مربوط به دانش آموزان اعم از تکالیف، پوشه کار، مشاهدات، شرکت فعال در کلاس درس و پاسخ دهی به سوالات مد نظر قرار گیرد.
- ۲- جلوگیری از خطاهای رایج مانند استفاده از امتحاناتی به شیوه امتحان پایانی، منظور کردن میانگین نمرات امتحانات انجام شده بجای نمره مستمر و منظور نمودن نمره مستمر بر اساس نمره پایانی

اداره آموزش متوسطه نظری استفاده از شیوه های زیر را توصیه می کند:

- ۱- ثبت رویداد های مهم از عملکرد دانش آموز در یک مجموعه

- ۲- انجام آزمایش و پروژه به صورت فردی و گروهی
- ۳- اجرای نمایش
- ۴- مشاهده و استفاده از آن در اندازه گیری
- ۵- یادداشت رویدادهای مهم عاطفی، روانی و حرکتی
- ۶- اظهار نظر کتبی و شفاهی دبیر
- ۷- برگزاری کنفرانس
- ۸- مشارکت دانش آموزان در ارزیابی از خود و دیگران
- ۹- روش حل مسئله

انتظارات از دبیران محترم :

- ۱- استفاده از ابزارهای مختلف فوق ذکر در ارزشیابی مستمر
- ۲- استفاده نکردن از علامت رمزی و... در نمره دهی
- ۳- تقویت اعتماد به نفس دانش آموزان و عدم رتبه بندی آن ها
- ۴- استفاده از شیوه های تشویق در سطح کلاس
- ۵- سنجش و ارزشیابی مستمر در مرکز فعالیت های کلاسی قرار گیرد.
- ۶- نمره ارزشیابی در برگرفته تمام فعالیت های دانش آموزان برای نمره گذاری نهایی باشد
- ۷- روند پیشرفت دانش آموزان در نظر گرفته شود
- ۸- تحلیل و بررسی نقاط قوت و ضعف خود و سعی در تقویت نقاط قوت و برطرف نمودن نقاط ضعف
- ۹- پرورش قوه خلاقیت دانش آموزان

انتظارات از مدیران محترم مدارس:

- ۱- آموزش دبیران و بیان اهمیت و تاثیر ارزشیابی مستمر در کیفیت آموزش در جلسات شورای دبیران و جلسات تخصصی
- ۲- کنترل هفتگی نمرات مستمر کلاسها و ارائه بازخورد به دبیران
- ۳- بررسی نحوه نمره دهی و در صورت نیاز اصلاح روش
- ۴- تشویق دبیران برتر و سعی در زمینه ارزشیابی مستمر
- ۵- معرفی دبیران برتر به اداره جهت صدور تشویقی

انتظارات از گروه های آموزشی:

۱- اجرای دقیق شیوه نامه از سوی اعضای محترم گروه های آموزشی و تلاش در جهت نهادینه نمودن و تثبیت این مهم در فرایند یاد دهی و یاد گیری محیط های آموزشی

۲- قرار دادن نمونه کار روی پورتال گروه آموزشی

۳- بیان اهمیت موضوع و تغییر نگرش دبیران در مورد اجرای به شیوه امتحان پایانی در جلسات تخصصی دبیران

۴- کنترل و نظارت در زمان بازدیدها و راهنمایی همکاران

۵- شناسایی دبیران و مدارس برتر و معرفی به اداره

انتظار از ادارات:

۱- ایجاد حساسیت لازم و برگزاری دوره های آموزشی برای مدیران و دبیران

۲- نظارت و کنترل بر اجرای صحیح شیوه نامه در بازدیدها و ارائه بازخورد لازم

۳- الزام مدارس به ارسال نمرات مستمر جهت تأیید یک هفته قبل از امتحانات پایانی

۴- صدور تشویقی برای دبیران و مدیران برتر در این زمینه از سوی منطقه

۵- تقاضای صدور تشویق نامه برای دبیران موفق از اداره کل

در همین راستا اداره کل نظارت لازم را در بازدیدها ی خود به عمل آورده و از ادارات ،مدیران و دبیران موفق در این زمینه تقدیر می نماید.

جمع بندی و نتیجه گیری کلی

ارزشیابی مستمر، پویا و سازنده بوده و برای اجرای آن هیچ شیوه ی از پیش تعیین شده ای وجود ندارد و معلم می تواند متناسب با موضوع درس از روش های مختلف استفاده نماید. در هر صورت ارزشیابی مستمر بخشی از فرآیند یادگیری بوده و در صورت مهارت معلم و اجرای صحیح می تواند تاثیر شگرفی در جهت بهبود فرآیند آموزش و یادگیری داشته باشد.